

Dworek Marii Konopnickiej w Bronowie

Bronów to stara wieś w województwie łódzkim. Jej historia jest w miarę dobrze opisana, nie będę zatem jej przytaczał. Skupię się na jednym obiekcie oraz czasie kiedy to w dworku zamieszkała Maria Konopnicka.



Dwór w Bronowie. Foto: Krzysztof Tęcza

Wszystko zaczęło się 10 września 1862 roku kiedy to ówczesny właściciel posiadłości Jarosław Konopnicki ożenił się z Marią Wasiłowską z Kalisza. Młoda, bo ledwie dwudziestoletnia kobieta była nieco zawiedziona gdy dotarła do swojego nowego miejsca zamieszkania. Dworek bowiem, mimo iż odświeżony na przyjazd nowożeńców, był starym obiektem nie spełniającym oczekiwań Marii. Niemniej spędziła w nim dziesięć szczęśliwych lat.

Do dyspozycji miała pięć pokoiów, kredens, kuchnię oraz spiżarnię. Ulubionym pokojem Marii był ten nieduży z oknem szczytowym, które ocieniały rosnące stare jesiony. Pisarka poczyniła liczne opisy dworku w swoich utworach. Czyniła to z myślą o dzieciach.

W wierszu „Nasz domek kochany” czytamy „O jakże ja kocham, Ten nasz domek drogi, Te bieluchne ściany, Te lipowe progi! O jakże ja kocham, I ten dach pochyły, Co się na nim wiosną, Bociany gnieździły...”.

W kolejnym wierszu „Jak to w naszym dworze” odnosi się do mieszkającego z nimi Wawrzyńca, dziadka męża :...” Pod lipą na ławce, Stary dziaduś siada, I śliczne historje, nam, dzieciom, opowiada. I wąsa siwego, Pokręca „mosanie!”, To targnie go na dół, To w oku łza stanie...”.



Eksponaty muzealne w dworze w Bronowie. Foto: Krzysztof Tęcza

Niestety zbyt wystawne życie, życzliwość dla innych przejawiająca się w pomocy choćby dla dzieci, których ojcowie zginęli w powstaniu, oraz zbyt rozrzutny tryb życia doprowadziły do powstania długów i ostatecznie sprzedaży dworu w roku 1873 (podawana jest także data 1868).

Rodzina Konopnickich przeniósł się do folwarku w pobliskim Gusinie. Nowy właściciel Bronowa Artur Dziezbicki podjął decyzję o rozbiórce dworu, co stało się w roku 1902. Postawiono wówczas nowy obiekt murowany dostosowany do aktualnych oczekiwań. Dworek przetrwał okres wojenny i po II wojnie światowej był wykorzystywany jako szkoła. W roku 1960 przypomniano poetkę w jej 50. rocznicę śmierci otwierając w szkole, a właściwie w ganku „Izbę pamięci Marii Konopnickiej”. Wmurowano wówczas pamiątkową tablicę a szkole nadano imię poetki.

W wyniku reorganizacji szkoły w roku szkolnym 1979/1980 zmieniono zakres nauczania z ośmioklasowego do klas I-III, a w roku szkolnym 1997/1998 tylko do zerówki. I to był koniec wykorzystywania obiektu na cele szkolne.

W 1994 roku w dworku rozpoczęło działalność Muzeum Oświatowe – Filia Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu. Rok później podczas uroczystej inauguracji udostępniono wystawę „Ocalić od zapomnienia”. W roku 1997 powiększono zbiory o XIX-wieczne meble. Z okazji 90. rocznicy śmierci

poetki ustawiono pamiątkowy obelisk z tablicą na której czytamy ” A jak ciebie kto zapyta: Kto ty taki, skąd ty rodem? Mów, że z tego łąnu żyta, Żeś z tych łąk, co pachną miodem”.



Maria Konopnicka. Foto: Krzysztof Tęcza

Obecnie w dworku w Bronowie znajdują się 2 izby muzealne: Izba pamięci Marii Konopnickiej i Izba Zbiorów Oświatowych. Działa także Filia Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu ze zbiorami specjalnymi. Warto będąc w okolicy zbroczyć do tego uroczo położonego w parku obiektu. Poznamy tu nie tylko historię pewnego okresu życia poetki ale także obejrzymy wyposażenie dworu czy dowiemy się jak wyglądała kiedyś jednostka szkolna. Myślę, że zgromadzone tutaj eksponaty będą wielkim zaskoczeniem dla młodego pokolenia, a może wywołają refleksję, pozwolą docenić osiągnięcia oświaty w XXI wieku.

Krzysztof Tęcza